

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100811

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 10-10-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Скляр Дмитро Вікторович

2. Dmytro V. Skliar

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 076

Назва наукової спеціальності: Підприємництво та торгівля

Галузь / галузі знань: управління та адміністрування

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Дата захисту: 31-08-2022

Спеціальність за освітою: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність

Місце роботи здобувача: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, буд. 8, Одеса, 65062, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Наказ 115/ID223

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, буд. 8, Одеса, 65062, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, буд. 8, Одеса, 65062, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.39.31, 06.39.41

Тема дисертації:

1. Управління бізнес-процесами у сфері електронної комерції.
2. Business process management in the field of electronic commerce.

Реферат:

1. У дисертації удосконалено теоретико-методичні засади та розроблено науково-практичні рекомендації стосовно управління бізнес-процесами у сфері електронної комерції. Досліджено сутність та погляди на тлумачення категорій «управління бізнес-процесами» і «електронна комерція», різновиди й складові бізнес-процесів на підприємстві. За результатами узагальнення наукових точок зору щодо сутності бізнес-процесів на підприємствах, дослідження їх структури та ознак класифікації, удосконалено експлікацію категорії «управління бізнес-процесами» з позиції процесного підходу, як стратегію та пов'язаний з нею інструментарій управління і вдосконалення функціонування підприємства або ланцюжка створення вартості шляхом постійного моніторингу та оптимізації бізнес-процесів у замкнутому циклі моделювання, впровадження і оцінки. Проаналізовано наукові підходи до розуміння сутності базових понять, що характеризують управління бізнес-процесами у сфері електронної комерції як об'єкт дослідження роботи. Запропоновано у контексті процесного підходу розглядати поняття «електронна комерція» як організацію основних бізнес-процесів, пов'язаних з торговельною діяльністю підприємства за допомогою Інтернет-

технологій та платформ (наприклад, укладення контрактів, контакти з підрядниками, розвиток персоналу тощо). Визначено змістовні характеристики та відображено взаємозв'язки ключових елементів системи управління бізнес-процесами в електронній комерції, які, на відміну від існуючих, враховують специфіку організації і управління бізнес-процесами на підприємствах електронної комерції та застосування в процесі такого управління конкретних бізнес-моделей і управлінського інструментарію. Охарактеризовано процес та визначено вектори трансформації теорії, методології і практики управління бізнес-процесами електронної комерції за умов існуючих на поточний момент тенденцій та обмежень, що полягає у посиленні впливу на розвиток підприємств факторів, заснованих на знаннях і передових інформаційних технологіях. Увагу в роботі приділено актуалізації значення електронної комерції як середовища, що створюється та розвивається з метою полегшення (прискорення, підвищення зручності для покупця і продавця тощо) обміну продукцією. Визначено перелік принципів управління бізнес-процесами в електронній комерції, шляхом розвитку і доповнення існуючих та фіксації положень, що більш повно відображають закономірності, взаємообумовленості і взаємозв'язки складових частин процесу управління у даній специфічній сфері. Відзначено, що запропоновані в роботі принципи, а також процедури, що виконуються в межах їх практичної реалізації, цілком узгоджуються зі світовим, й, зокрема, європейським досвідом розвитку ринку та нормативно-правовою базою, що регулює відносини економічних суб'єктів і споживачів у аналізованій сфері. Сформовано перелік напрямів реформування законодавства у сфері електронної комерції, що дозволяють підвищити ефективність діяльності в певних аспектах практики електронної комерції. Визначено перелік принципів функціонування підприємств електронної комерції в Україні з огляду на юридичні аспекти такого функціонування, які базуються на світовому досвіді правового регулювання сфери електронної комерції та враховують специфіку національного законодавства України. У роботі окреслено особливості практики функціонування економічних суб'єктів сфери електронної комерції в умовах сьогодення на глобальному рівні (з урахуванням досвіду як закордонних, так і українських економічних суб'єктів, що працюють в цій сфері). Проведено експертне оцінювання ефективності управління бізнес-процесами українських підприємств сфери електронної комерції. Розроблено поліфункціональну модель розвитку підприємств електронної комерції, що враховує специфіку даної сфери діяльності. Визначено пріоритети побудови поліфункціональної моделі розвитку підприємств електронної комерції, якими є: підвищення ефективності діяльності підприємства через задіяння комплексу управлінських рішень стосовно покращення бізнес-процесів, що дають синергетичний ефект у вигляді оптимізації реалізації функцій підприємства; створення додаткової цінності через розвиток і її перетворення в прибуток; здійснення перебудови бізнес-процесів, що дозволяє трансформувати інновації в економічну цінність; формування інформаційно-аналітичної бази прийняття ефективних управлінських рішень. Запропоновано механізм управління бізнес-процесами у сфері електронної комерції, в межах якого комплексно реалізуються на практиці принципи управління бізнес-процесами, втілюється модель розвитку підприємств електронної комерції та досягаються сформовані пріоритети розвитку підприємства через послідовне удосконалення управління бізнес-процесами на мікрорівні. Надано рекомендації стосовно ефективного впровадження даного механізму для досягнення окреслених в роботі пріоритетів розвитку за допомогою удосконалення управління бізнес-процесами на рівні конкретного підприємства.

2. The dissertation improves the theoretical and methodological principles and develops scientific and practical recommendations for business process management in the field of e-commerce. It studies the essence and views on the interpretation of business process management and e-commerce categories and the varieties and components of business processes at the enterprise. Based on the results of the generalization of scientific points of view concerning the essence of business processes at enterprises, the study of their structure and signs of classification, the category explication of business process management was improved in terms of the process approach as a strategy and related tools to manage and improve the functioning of enterprises or value chain by constantly monitoring and optimizing business processes in a closed cycle of modeling, implementation, and evaluation. We analyzed the scientific approaches to understanding the essence of basic concepts that characterize business process management in the field of e-commerce as an object of study. It is proposed to

consider the concept of e-commerce in terms of the process approach as the organization of the main business processes related to business activities through Internet technologies and platforms (e.g., contracting, communication with contractors, staff development, etc.). The meaningful characteristics and interrelations of key elements of the business process management system in e-commerce are defined, which, in contrast to the existing ones, account for the specifics of organization and management of business processes in e-commerce enterprises and the application of specific business models and management tools. The process and the vectors of transformation of the theory, methodology, and practice of e-commerce business process management under the current trends and limitations are characterized and identified, which is to strengthen the impact on enterprise development factors based on knowledge and advanced information technology. The work focuses on the actualization of the importance of e-commerce as an environment that is created and developed in order to facilitate (accelerate, increase convenience for consumers and sellers, etc.) the exchange of products. We made a list of principles of business processes management in e-commerce by developing and supplementing the existing framework of principles and fixing provisions that more fully reflect the regularities, interdependencies, and interrelationships of the management process components in this specific area. It is noted that the principles proposed in the work, as well as the procedures performed within their practical implementation, are fully consistent with the experience of global and, in particular, European market development and regulatory framework governing relations between economic entities and consumers in the sphere analyzed. We listed directions to reform the e-commerce legislation, which can improve the performance in certain aspects of e-commerce practices mentioned in the work. The list of functioning principles of e-commerce enterprises in Ukraine is determined considering the legal aspects of such functioning, which are based on the global experience of legal regulation of e-commerce and take into account the specifics of national legislation of Ukraine. The work outlines the peculiarities of economic entities' operation in the field of e-commerce in today's global environment (taking into account the experience of both foreign and Ukrainian economic entities working in this field). We assessed the effectiveness of business process management of Ukrainian e-commerce enterprises. The results showed that in Ukraine, the overall performance of these enterprises is satisfactory in terms of process coordination, adaptation to environmental change (in particular, related to pandemic constraints and surge in the online sales market), and continuous improvement, largely due to the need to adapt to changes in the environment. It is determined that the strategy is not only a way to structure and organize processes but contributes to strategic organizational changes, which are to bring management functions closer to the needs of the enterprise and increase the efficiency of business processes in the long run. A multifunctional model of e-commerce enterprise development has been developed, which takes into account the specifics of this business area. We offered the mechanism of business process management in the field of e-commerce, which comprehensively implements the principles of business process management in practice, implements the model of e-commerce development, and achieves the priorities set for the development of the enterprise through consistent improvement of business process management at the micro-level.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- N. Smentyna, D. Skliar. The transformation of business process management in e-commerce in the context of current business development trends. Transformation of the Economy, Finance and Management in a Pandemic: the Development of Digital Technologies: Collective monograph. Poland: "Publishing House "Baltija Publishing", 2021. P. 242-255.
- Скляр Д. В. Електронна комерція у нормативно-правовому полі держави. Причорноморські економічні студії. 2019. № 46/1. С. 118-123.
- Скляр Д. В. Концептуальні засади управління бізнес-процесами підприємств електронної комерції. Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. 2020. № 6 (117). С. 89-95.
- Скляр Д. В. Світова практика управління бізнес-процесами у сфері електронної комерції. Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Економічні науки». 2021. № 41. С. 41-46.
- Каражия Е. А., Скляр Д. В. Детермінанти змін та розвитку в управлінні бізнес-процесами в електронній комерції. Вісник ОНУ ім. І.І. Мечникова. 2021. Т. 26. Вип. 3(88). С. 40-49.
- Скляр Д. В. Вплив галузевих тенденцій на управління бізнес-процесами у сфері електронної комерції. Вісник соціально-економічних досліджень: зб. наук. праць. Одеса: Одеський національний економічний університет. 2021. № 2 (77). С. 137-150.
- Скляр Д. В. Сучасні особливості організації бізнес-процесів на підприємстві. Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 4-5 жовтня 2018 р.). Одеса: «Принт бистро», 2018. С. 165-171.
- Скляр Д. В. Тенденції розвитку електронної комерції в Україні. Проблеми і тенденції розвитку сучасної економіки в умовах інтеграційних процесів: теоретичні та практичні аспекти: матеріали IV міжнар. наук.-практ. конф. (Херсон, 16-18 жовтня 2019 р.) / Упоряд. Т. Казакова. Херсон, вид-во ФОП Вишемирський В.С., 2019. С. 261-263.
- Скляр Д. В. Тенденції розвитку ринку інтернет-реклами України. Інноваційний розвиток та безпека підприємства в умовах неоіндустріального суспільства: матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (Луцьк, 31 жовтня 2019 р.) / відп. ред. О. М. Полінкевич, Л. В. Шостак. Луцьк, 2019. С. 684-686.
- Скляр Д. В. Електронна комерція як об'єкт управління в Україні та світі. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф. (Одеса, 26 березня 2020 р.). Одеса: ОНЕУ, 2020. С. 67-71.
- Скляр Д. В. Теоретико-методологічні основи управління бізнес-процесами у сфері електронної комерції. Економіко-правові аспекти господарювання: сучасний стан, ефективність та перспективи: матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Одеса, 25-26 вересня 2020 р.). Одеса: «Принт бистро», 2020. С. 84-86.
- Скляр Д. В. Тенденції розвитку та оптимізації бізнес-процесів у глобальній електронній комерції. Наукові проблеми господарювання на макро-, мезо- та мікроекономічному рівнях: : зб. матеріалів XIX Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 100-річчю Одеського національного економічного університету (м. Одеса, 17-18 травня 2021 р.) / М-во освіти і науки України, Ін-т модернізації змісту освіти, ОНЕУ. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2021. С. 410-412.
- Скляр Д. В. Критерії ефективності управління бізнес-процесами у сфері електронної комерції. Глокалізаційні аспекти інноваційного розвитку економіки: збірник матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції молодих вчених (Одеса, 21 жовтня 2021 р.). Одеса: ОНЕУ, 2021. С. 62-63.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; підвищення продуктивності праці

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сментина Наталія Валентинівна
2. Nataliia V. Smentyna

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.03

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=ItUPqIlgAAAAJ&hl=uk&oi=ao>

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, буд. 8, Одеса, 65062, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ільченко Наталія Борисівна
2. Nataliia B. Ilchenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4052-571X

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Vcd7tV0AAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Державний торговельно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 44470624

Місцезнаходження: вул. Кіото, буд. 19, Київ, 02156, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шимановська-Діаніч Людмила Михайлівна
2. Liudmyla M. Shymanovska-Dianich

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-6499-0953

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=Jznnx8cAAAAJ>

Повне найменування юридичної особи: Полтавський університет економіки і торгівлі

Код за ЄДРПОУ: 01597997

Місцезнаходження: вул. Ковалю, буд. 3, Полтава, Полтавський р-н., 36014, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Укоопспілка

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Саєнсує Марія Анатоліївна

2. Mariia A. Saiensus

Кваліфікація: д. е. н., доц., 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5961-6454

Додаткова інформація:

https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=k0G5xRgAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, буд. 8, Одеса, 65062, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Траченко Людмила Анатоліївна

2. Liudmyla A. Trachenko

Кваліфікація: д. е. н., професор, 08.00.04

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-5505-1345

Додаткова інформація: <https://scholar.google.com.ua/citations?user=eYso0BYAAAAJ&hl=ru>

Повне найменування юридичної особи: Одеський національний економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 02071079

Місцезнаходження: вул. Преображенська, буд. 8, Одеса, 65062, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Кузнецова Інна Олексіївна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Кузнецова Інна Олексіївна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сачук Юлія Анатоліївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна